

หมวด	Promotion & Prevention Excellence (ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ)												
แผนที่	๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)												
โครงการที่	๑. โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย												
ลักษณะ	Lagging Indicator												
ระดับการวัดผล	จังหวัด, เขต, ประเทศ												
ชื่อตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	๑. ร้อยละของเด็กอายุ ๐-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย												
คำนิยาม	เด็กมีพัฒนาการสมวัย หมายถึง เด็กที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) แล้วผลการคัดกรอง ผ่านครบ ๕ ด้าน ในการคัดกรองพัฒนาการครั้งแรกพร้อมกับเด็กที่คัดกรองพบพัฒนาการสงสัยล่าช้าและได้รับการติดตามให้ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ และประเมินซ้ำแล้วผลการประเมิน ผ่านครบ ๕ ด้านภายใน ๓๐ วัน												
เป้าหมาย	ร้อยละ ๘๐												
วัตถุประสงค์	๑. ส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโต พัฒนาการสมวัย พร้อมเรียนรู้ ตามช่วงวัย ๒. พัฒนาระบบบริการตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็กคุณภาพของหน่วยบริการทุกระดับ ๓. สร้างความตระหนักรู้ การเลี้ยงดูเด็กโดยใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการ ด้วยกิจกรรมกิน กอด เล่น เล่า เฝ้าดูช่องปาก นอน												
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทั้งหมดในเขตรับผิดชอบที่ได้จากการสำรวจและมีเด็กอยู่จริง												
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	๑. บันทึกข้อมูลในโปรแกรมหลักของสถานบริการ ส่งออกข้อมูลตามมาตรฐานโครงสร้าง ๔๓ แฟ้ม ๒. ศูนย์อนามัย รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เขียนรายงานรายไตรมาส ส่งกรมอนามัย												
แหล่งข้อมูล	หน่วยบริการ/ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด												
รายการข้อมูลที่ ๑	A = จำนวนเด็กอายุ ๙,๑๘,๓๐ และ ๔๒ เดือน ผลการคัดกรองพัฒนาการครั้งแรกผ่านครบ ๕ ด้าน												
รายการข้อมูลที่ ๒	B = จำนวนเด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ที่พัฒนาการสงสัยล่าช้าครั้งแรกได้รับการติดตามกระตุ้นพัฒนาการภายใน ๓๐ วัน และผลการคัดกรองซ้ำผ่านครบ ๕ ด้าน												
รายการข้อมูลที่ ๓	C = จำนวนเด็กอายุ ๙,๑๘,๓๐ และ ๔๒ เดือน ทั้งหมดในเขตรับผิดชอบที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการจริง ในเวลาที่กำหนด												
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	$((A+B)/C) \times 100$												
ระยะเวลาประเมินผล	ทุก ๓ เดือน (ไม่สะสม)												
เกณฑ์การประเมิน : กำหนดค่าเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จ ร้อยละของเด็กไทยอายุ ๙,๑๘,๓๐ และ ๔๒ เดือน มีพัฒนาการสมวัย ดังนี้													
<table><tr><td>รอบ ๓ เดือน</td><td>รอบ ๖ เดือน</td><td>รอบ ๙ เดือน</td><td>รอบ ๑๒ เดือน</td></tr><tr><td colspan="4">ส่วนกลาง</td></tr><tr><td>๑. พัฒนามาตรฐานระบบบริการ MCH คุณภาพ๒. เสนอ (ร่าง) พรบ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ...เข้าที่ประชุม</td><td>๑. เยี่ยม เ ส ริ ม พ ลั ง (Coaching)โดยส่วนกลาง (ทีมผู้ตรวจและทีมกรมอนามัย)ศูนย์อนามัย</td><td>๑. สุ่มประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐานระบบบริการอนามัยแม่และเด็กคุณภาพ</td><td>๑. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการประเมินคัดกรองพัฒนาการและพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า (ตรวจครั้งแรก)</td></tr></table>		รอบ ๓ เดือน	รอบ ๖ เดือน	รอบ ๙ เดือน	รอบ ๑๒ เดือน	ส่วนกลาง				๑. พัฒนามาตรฐานระบบบริการ MCH คุณภาพ๒. เสนอ (ร่าง) พรบ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ...เข้าที่ประชุม	๑. เยี่ยม เ ส ริ ม พ ลั ง (Coaching)โดยส่วนกลาง (ทีมผู้ตรวจและทีมกรมอนามัย)ศูนย์อนามัย	๑. สุ่มประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐานระบบบริการอนามัยแม่และเด็กคุณภาพ	๑. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการประเมินคัดกรองพัฒนาการและพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า (ตรวจครั้งแรก)
รอบ ๓ เดือน	รอบ ๖ เดือน	รอบ ๙ เดือน	รอบ ๑๒ เดือน										
ส่วนกลาง													
๑. พัฒนามาตรฐานระบบบริการ MCH คุณภาพ๒. เสนอ (ร่าง) พรบ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ...เข้าที่ประชุม	๑. เยี่ยม เ ส ริ ม พ ลั ง (Coaching)โดยส่วนกลาง (ทีมผู้ตรวจและทีมกรมอนามัย)ศูนย์อนามัย	๑. สุ่มประเมินโรงพยาบาลตามมาตรฐานระบบบริการอนามัยแม่และเด็กคุณภาพ	๑. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการประเมินคัดกรองพัฒนาการและพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า (ตรวจครั้งแรก)										

<p>คณะรัฐมนตรีและสนช.</p> <p>๓. จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายต่อสมาชิกสภาสุขภาพแห่งชาติ ประเด็น: การสร้างเสริมสุขภาพของเด็กปฐมวัยบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม</p>	<p>๒. อบรมปฏิบัติการ นักส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ประจำโรงพยาบาล หลักสูตรเร่งรัด</p> <p>๓. อบรมทีมวิทยากรระดับเขตเพื่อนับสนุนการอบรมครูพี่เลี้ยงเด็กศูนย์เด็กเล็ก</p> <p>๔. พัฒนาเครื่องมือ คัดกรองพัฒนาการเด็ก (DSPM)</p>	<p>๒. การเก็บข้อมูลภาคสนาม การสำรวจสถานการณ์ พัฒนาการเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๖ (DENVER II) และพฤติกรรม การเลี้ยงดูเด็กของครอบครัว</p> <p>๓. มีพรบ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็ก พ.ศ...</p>	<p>ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐</p> <p>๒. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ที่พัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตามกระตุ้น พัฒนาการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐</p> <p>๓. เด็กมีพัฒนาการ สมวัย ร้อยละ ๘๕</p> <p>๔. รายงานสถานการณ์ พัฒนาการเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๖ (DENVER II)</p> <p>๕. ต้นแบบศูนย์เด็กเล็กวัยเตาะแตะ (๓เดือน-๒ปีครึ่ง) จำนวน ๗๗ แห่ง</p> <p>๖. โรงพยาบาลผ่าน การประเมินมาตรฐานระบบ บริการอนามัยแม่และเด็ก คุณภาพ ร้อยละ ๖๐</p>
เขตสุขภาพ/สสจ./รพศ./รพท.			
<p>๑. ประชุมคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัดและหรือ MCH board เพื่อขับเคลื่อนงานและมี รายงานการประชุม</p> <p>๒. มีแผนงาน/โครงการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัยตาม บริบทปัญหาของพื้นที่</p> <p>๓. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการ ประเมินคัดกรองพัฒนาการ หากพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า ติดตามกระตุ้นพัฒนาการ</p> <p>๔. ให้ความรู้ ฝึกทักษะตาม มาตรฐานโรงเรียนพ่อแม่ให้กับ หญิงตั้งครรภ์ และมารดาที่มี บุตรอายุต่ำกว่า ๖ ปี ด้วย กิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า ฝ้าดูช่องปาก นอน และ กระตุ้นให้สมัครรับข้อความสั้น ตามโครงการ SMSครอบครัว ผูกพันเฉลิมพระเกียรติ พระ นางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ</p>	<p>๑. ให้ความรู้ ฝึกทักษะตาม มาตรฐานโรงเรียนพ่อแม่ ให้กับหญิงตั้งครรภ์ และ มารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า ๖ ปี ด้วยกิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า ฝ้าดูช่องปาก นอน และกระตุ้นให้สมัครรับ ข้อความสั้น ตามโครงการ SMSครอบครัวผูกพันเฉลิม พระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ</p> <p>๒. พัฒนาสถานบริการ สาธารณสุขตามมาตรฐาน บริการอนามัยแม่และเด็ก คุณ ภา พ (Safe motherhood and baby friendly Hospital) และให้ สถานบริการฯประเมินตนเอง แล้วส่งผลการประเมินมายัง กรมอนามัย เพื่อรับการสุ่ม ประเมิน</p> <p>๓. สร้างการมีส่วนร่วมภาคี ภาครัฐ เอกชน ชุมชน กระตุ้นให้เกิดการไฝ่เรียนรู้</p>	<p>๑. ส่งเสริมให้พ่อแม่ หรือผู้ เลี้ยงดูใช้สมุดสีชมพูในการดูแล สุขภาพตนเองและเด็ก</p> <p>๒. จังหวัดคัดเลือกพื้นที่ ต้นแบบ ศูนย์เด็กเล็กวัย เตาะแตะ (๓ เดือน-๒ปีครึ่ง) ประจำจังหวัดละ ๑ แห่ง</p> <p>๓. จังหวัดมีต้นแบบมุมเล่น ตามรอยพระยุคลบาทฯ ใน WCC อย่างน้อย ๑ แห่ง</p> <p>๔. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการ ประเมินคัดกรองพัฒนาการ หากพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า ติดตามกระตุ้นพัฒนาการ</p>	<p>๑. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการคัด กรองพัฒนาการ(DSPM) และ พบพัฒนาการสงสัยล่าช้า (ตรวจครั้งแรก) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐</p> <p>๒. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ที่พัฒนาการสงสัย ล่าช้าได้รับการติดตามและ ประเมินพัฒนาการซ้ำภายใน ๓๐ วัน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐</p> <p>๓. เด็กมีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๘๕</p> <p>๔. จังหวัดมีต้นแบบศูนย์เด็ก เล็กวัยเตาะแตะ (๓เดือน-๒ปี ครึ่ง)</p>

๕. จังหวัดสนับสนุนศูนย์เด็กเล็กให้จัดบริการตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ	ของเด็ก โดยจัดกิจกรรม อ่าน เล่านิทาน เล่น ศิลปะ ดนตรี และฝึกภาษาที่ ๒ ในศูนย์เด็กเล็กและ รร.อนุบาล ๔. ประสานศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียน และเทศบาล เพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมทักษะความเป็นเลิศตามความถนัดและความชอบของเด็กปฐมวัย ๕. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนหากพบพัฒนา การสงสัยล่าช้า ติดตามกระตุ้นพัฒนาการ		
อำเภอ/รพช.พื้นที่			
๑ .เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการประเมินคัดกรองพัฒนาการ หากพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า ติดตามกระตุ้นพัฒนาการ ๒. ให้ความรู้ ฝึกทักษะตามมาตรฐานโรงเรียนพ่อแม่ให้กับหญิงตั้งครรภ์ และมารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า ๖ ปี ด้วยกิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า ใฝ่ดูช่องปาก นอน และกระตุ้นให้สมัครรับข้อความสั้นตามโครงการ SMSครอบครัว ผูกพันเฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ	๑. ให้ความรู้การปฏิบัติตัวของหญิงตั้งครรภ์และการเลี้ยงดูบุตรอายุต่ำกว่า ๖ ปี ด้วยกิจกรรมกิน กอด เล่น เล่า ใฝ่ดูช่องปาก นอน / กระตุ้นให้สมัครรับข้อความสั้น ตามโครงการ SMS ครอบครัว ผูกพันเฉลิมพระเกียรติ พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ในสถาน บริการสาธารณสุขทุกระดับ ๒. พัฒนาสถานบริการสาธารณสุขตามมาตรฐานบริการอนามัยแม่และเด็ก คุณภาพ (Safe motherhood and baby friendly Hospital) และให้สถานบริการฯประเมินตนเอง แล้วส่งผลการประเมินมายังกรมอนามัย เพื่อรับการสุ่มประเมิน	๑. ส่งเสริมให้พ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูใช้สมุดสีชมพูในการดูแลสุขภาพตนเองและเด็ก ๒. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการประเมินคัดกรองพัฒนาการ หากพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า ติดตามกระตุ้นพัฒนาการ	๑. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ทุกคนได้รับการคัดกรองพัฒนาการ(DSPM) และพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า (ตรวจครั้งแรก) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ ๒. เด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐ และ ๔๒ เดือน ที่พัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตามและประเมินพัฒนาการซ้ำภายใน ๓๐ วัน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐ ๓. เด็กมีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๘๕
วิธีการประเมินผล	ข้อมูลในระบบ HDC เปรียบเทียบกับเป้าหมาย		
เอกสารสนับสนุน	๑. สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก ๒. คู่มือฝึกส่งเสริมพัฒนาการเด็กหลักสูตรเร่งรัด ประจำโรงพยาบาล ๓. ค่มือ DSPM (ฉบับปรับปรุง เป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์)		

	๔. คู่มือมีสนมแม่ ๕. คู่มือเฝ้าระวังการควบคุมการส่งเสริมการตลาด อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ๖. คู่มือคลินิกเด็กดีคุณภาพ				
รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน	Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.		
			๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
	ร้อยละเด็ก ๐-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย	ร้อยละ	๗๒.๘ (Denver II กรมอนามัย)	๗๘.๔ (DSPM สตป. คัดกรองในเด็ก อายุ ๔๒ เดือน และไม่ได้ติดตาม)	๙๐.๖ (DSPM สตป. คัดกรองในเด็ก อายุ ๙-๓๐ เดือนและรวมติดตาม) ข้อมูลวันที่ ๒๖ ต.ค.๕๙
หมายเหตุ : ข้อมูลปี ๒๕๕๗ , ๒๕๕๘ ไม่มีการติดตาม วิธีการคำนวณข้อมูลแตกต่างกับปี ๒๕๕๙					
ผู้กำกับตัวชี้วัด	๑. นายแพทย์วชิระ เพ็งจันทร์ อธิบดีกรมอนามัย โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๕๐ ๔๐๔๙ E-mail: drwachira๙๙@gmail.com ๒. นายแพทย์ธงชัย เลิศวิไลรัตนพงศ์ รองอธิบดีกรมอนามัย โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๕๐ ๔๐๐๗ E-mail : drthong@gmail.com ๓. นายแพทย์อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๕๐ ๔๑๒๑ E-mail : attapon๒๐๐๘@gmail.com				
ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ / ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	๑. นายแพทย์ธีรชัย บุญยะสิทธิ์พรหม นายแพทย์ชำนาญการ โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๕๐ ๔๕๗๙ โทรสาร : ๐ ๒๕๕๐ ๔๔๐๗ E-mail : teerboon@hotmail.com สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย ๒. นางจินตนา พัฒนพงศ์ธร (รก.) นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๕๐ ๔๔๒๖ โทรศัพท์มือถือ : ๐๘ ๕๖๖๑ ๓๐๖๔ โทรสาร : ๐ ๒๕๕๐ ๔๔๒๗ E-mail : Jinpat๒๕๐๓@gmail.com				
หน่วยงานประมวลผลและจัดทำข้อมูล (ระดับส่วนกลาง)	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข				
ผู้รับผิดชอบการรายงานผลการดำเนินงาน	๑. นางกิติมา พัวพัฒนกุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๕๐ ๔๕๗๙ E-mail : puapat@yahoo.com ๒. นางสาวณัชชา เปรมประยูร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๕๐ ๔๕๗๙ โทรศัพท์มือถือ : ๐๘ ๘๓๐๘ ๙๐๕๕ โทรสาร : ๐ ๒๕๕๐ ๔๔๐๗ E-mail : nutcha.p@anamai.mail.go.th				